

KASSABOYS: VERCHOVINA

Podkarpatskú Rus ako bývalú súčasť Rakúska-Uhorska a neskôr prvej ČSR môžeme (popri Haliči a Bukovine) považovať za jeden z regiónov s vysokou podporou zmeny geopolitického smerovania na Západ, práve vďaka spoločnej histórii a kultúrnym väzbám na európske politické celky v minulosti a prirodzenej geografickej či náboženskej blízkosti. Oblasť najvýchodnejšie položených okresov Slovenska, kde žijú hlavne Slováci, Maďari, Rusíni a Ukrajinci, bola od Podkarpatskej Rusi (s totožným zložením obyvateľstva) po 2. sv. vojne oddelená umelo. Dôsledkom toho dnes na pohraničí nájdeme celé rozdelené dediny, ktorých obyvatelia nazývajú hranice Schengenu "novou železnou oponou", ktorá im znemožňuje styk s ich pokrvnými príbuznými. Obyvatelia Podkarpatskej Rusi sú integrácii do EU naklonení, avšak v otázke podpory revolucionárov bojujúcich v Kyjeve a v ďalších regiónoch sú pomerne zdržanliví. Dôvodom môžu byť obavy z radikalizácie pomerov na Ukrajine, ktoré by mohli viesť k označeniu tohto obyvateľstva so špecifickou identitou za nepriateľov revolúcie. Faktom je, že Podkarpatská Rus nebola nikdy v histórii súčasťou Ukrajiny a stala sa ňou až po páde Sovietskeho zväzu.

Projekt Verchovina evokuje fiktívnu kampaň na "demokratické" referendum, ktoré sa s istou dávkou nostalgie i mocenskej manipulácie pohráva s myšlienkou "návratu veľkého Československa", zahŕňajúceho aj územie Podkarpatskej Rusi. Romantické výjavy krajiny pochádzajú z turistickej mapy Podkarpatskej Rusi z 30. rokov v nemeckom vydaní a tvoria klasickú plagátovú kulisu k referendovým otázkam. Tie, v tejto prezentácii zdanlivo rozdielných možností, pôsobia ako synonymum jednej a tej istej voľby, či skôr volania po totožne ráznom riešení. Volania po integrácii resp. anexii územia Podkarpatskej Rusi. V kontexte faktu, že ide o súčasť suverénneho štátu, sa projekt pohráva aj s témou podobného externého intervenovania za zmenu či revíziu štátnych hraníc. Jedna z takýchto snáh sa aktuálne pretavila v otvorenú agresiu Ruska na ukrajinskom Kryme. Takéto pokusy o otváranie "Pandoriných skriniek" histórie sú aj u nás napriek členstvu stredoeurópskych štátov v EU dodnes prítomné. V konečnom dôsledku môže byť zmyslom série aj úvaha o tomto území ako o potencionálnom regióne EU, so všetkými rozpormi a dôsledkami tohoto faktu.

Kassaboys